

Úvodník

V předposledním čísle tohoto roku pokračujeme v představení několika pojmů ze světa kyberbezpečnosti, spolu navštívíme Adventní jarmark, seznámíme se s programem DofE. Něco málo se dozvíme o Rally Dakar a důležitou věc pro deváťáky - na co se zaměřit při vyhledávání střední školy. Pro zábavu pak pro vás máme několik zajímavostí, ať už ze světa zvířat, nebo z kostkovaného světa Minecraftu.

Přejeme příjemné čtení.

Redakce

Adventní jarmark

foto: Zdeněk Stanislav

foto: Zdeněk Stanislav

Ještě před 1. adventní nedělí se ve čtvrtek 30. 11. 2023 konal tradiční Adventní jarmark. Pokud si myslíte, že už nemůže ničím překvapit, mýlíte se. Také

letos jsme zaznamenali nárůst návštěvníků, a to i z řad bývalých žáků, a na stolech jste mohli spatřit krásné výrobky, jež vzešly zpod rukou dětí

i pedagogů naší školy. Nechyběly ani dobroty na zub a vynikající punč. Krásná akce plná milých setkání a navozující příjemnou adventní atmosféru je za námi a my už se těšíme na další. Přejeme všem krásný advent.

Hana Šmídová

17. listopad 1939

foto: <https://nasregion.cz/>

17. listopad je také známý jako **Mezinárodní den studentstva**, ale tyto události se odehrály v nacisty okupovaném protektorátu Čechy a Morava. Na počátku byla smrt studenta

Jana Opletala, který zemřel na následky střelného zranění utrpěného při demonstraci k 21. výročí vzniku Československa. Zemřel 15. listopadu, což zvedlo protiokupační protesty, na něž Hitler reagoval 17. listopadu zavržením všech českých vysokých škol. Bylo popraveno 9 studentů a přes 1000 studentů bylo odvezeno do koncentračního tábora Sachsenhausen.

Redakce

Zdroj: <https://www.seznamzpravy.cz/s ekce/magazin-historie-17-list opad>

17. listopad 1989

Na 50. výročí události z roku 1939 se 17. listopadu 1989 v Praze na Albertově sešlo několik tisíc studentů. Poklidná připomínka se změnila v demonstraci proti režimu. Měla skončit na Vyšehradě, ale dav pokračoval na Václavské náměstí. Policie ho ale odklonila a tak pokračoval na Národní třídu. Protestující odmítli uposlechnout výzvu k opuštění prostoru, a tak začali příslušníci SNB studenty surově bít. Takto tvrdý zásah zarezonoval v celé společnosti, která se vzepřela dosavadnímu totalitnímu režimu a tak začala

sametová revoluce. Vyústila v rozsáhlé změny ve společnosti, kdy 24. listopadu odstoupilo vedení komunistické strany a 29. listopadu se stal prezidentem ČSSR Václav Havel. Do roku 1999 byl 17. listopad významným dnem, od roku 2000 získal status státního svátku.

Redakce

Zdroj: <https://www.seznamzpravy.cz/s ekce/magazin-historie-17-list opad>

Čokoláda - fakta a zajímavosti

foto: <https://eshop.chocotopia.cz/>

Bylo by to skvělé vyšlechtit odrůdu, která by pod listy ukrývala tabulky čokolády, co říkáte? Zatím si však musíme vystačit s kakaovými boby, které rostou na stromě Theobroma cacao, neboli kakaovník pravý. Roste jen v tropech a může

dosahovat výšky až 15 metrů, ale běžně se udržuje nižší kvůli sklizni. Pro průmyslovou výrobu se pěstuje zejména na plantážích, ale kakaové boby používané pro výrobu prémiových produktů se nechávají růst přímo v pralese. Kakao dokonce pěstovaly kmeny ve Střední Americe už 2000 let před naším letopočtem, jméno mu dal švédský botanik Carl Linné v roce 1753.

Je čokoláda zdravá?

Konec mýtům, že čokoláda způsobuje akné, je špatná pro naše zuby a přibíráme po ní! Ve skutečnosti za všechny tyto nešvary nemůže čokoláda, ale cukr přidávaný do nekvalitních

čokolád. Kvalitní hořká čokoláda vám naopak může přinést i významné zdravotní benefity - uspokojíme své chuťové pohárky, dostaneme do těla i látky prospěšné našemu zdraví - fenoly a flavonoidy, antioxidanty, které pomáhají našemu tělu bojovat proti oxidačnímu stresu. Zároveň čokoláda obsahuje hořčík, měď, draslík a vápník, což jsou minerály, které snižují riziko vysokého krevního tlaku a aterosklerózy.

Je bílá čokoláda skutečně čokoláda?

To, že bílá čokoláda neobsahuje kakaový prášek, ještě neznamená, že bychom

nepotřebovali kakaovník, abychom ji mohli vyrobit. Jak je to možné? Kvalitní bílá čokoláda obsahuje takzvané kakaové máslo - tuk lisovaný z kakaové hmoty při výrobě kaka. Podle platných pravidel ho bílá čokoláda musí obsahovat alespoň 20 %. V nekvalitních čokoládách ho často doplňují palmovým tukem, velkým množstvím cukru a dalšími umělými náhražkami. Bílá čokoláda od nás má ale kakaového tuku úctyhodných 29 % a k tomu extrakt z pravé bourbonské vanilky.

Niky Rakušanová

Zdroj: <https://www.svetplodu.cz/>

Dakar 2024

foto: <https://tn.nova.cz/>

Rally Dakar 2024 startuje 5. ledna, opět v Saúdské Arábii a opět bez Kamazů, pojede se v obávané Pusté končině. Vysoké duny a navigačně složité etapy mohou být pro mnohé závodníky nad jejich síly. Stejně jako vloni, tak i letos pořadatelé Rally Dakar navštívili Prahu, aby pozvali české závodníky na nadcházející ročník nejslavnější dálkové soutěže. Představili traf a několik novinek. A potvrdili tři důležité věci: Česko dál patří mezi dakarské velmoci, Kamaz (opět) nepojede a Rally Dakar zůstane v Saúdské Arábii dalších pět let.

„Chceme pokračovat ve filozofii posledního ročníku s ohledem na náročnost,“ řekl pro Garáž David Castera, ředitel soutěže. „Chceme, aby byl další ročník ještě těžší než ten letošní.“

Nashírali jsme logistické i závodní zkušenosti v Pusté končině, ve čtvrté největší poušti světa ... Celkově čeká na závodníky šedesát procent nových tras, pojedeme dvanáct etap, závodíme ve čtrnácti dnech.“

Start soutěže je posunutý až na 5. ledna a konec pak na 19. ledna. Dakarská kolona přitom projede celou zemi až na západ, kde je právě Pustá končina. Největší novinkou 46. ročníku Rally Dakar je takzvaná 48hodinová etapa, která nahrazuje tradiční maratonskou. Dvoudenní etapa v oblasti Pustá končina je postavená tak, že se bude závodit jen do čtyř hodin odpoledne a na trase bude hned osm maratonských bivaků. Závodníci, kteří přijedou do některého z bivaků na trase před 16:00 hod., budou moci pokračovat do dalšího bivaku, posádky, jež dojedou po šestnácti hodině, pak zůstanou v bivaku, do kterého dojezdy. Druhý den pak soutěž odstartuje ve stejném čase, ale logicky z různých míst.

Matyáš Raisigl

Zdroj: www.garaz.cz

Zajímavosti o hře Minecraft

foto: <https://www.zbozi.cz/>

Úplně první verze Minecraftu byla hotová za pouhých šest dní! Původní pracovní název hry byl „Cave Game“ ... Inspirace jinými hrami, např. Dwarf Fortress, Dungeon Keeper, nebo RollerCoaster Tycoon. ... Vzhled Creepers vznikl omylem, chybou v kódování. Mělo jít o prasátko ... Tajemství Endermanovy řeči - je vlastně převážně angličtina - akorát POZPÁTKU! Mrkni například na „hiya,“ „here,“ „this way,“ „forever,“ ... Minecraft se už od roku 2013 běžně využívá při výuce

na švédských školách! Hra neměla ani v počátcích žádnou placenou reklamu, ani cílený marketing! Všichni fanoušci se o ní dozvěděli postupně mezi sebou, nebo z videí na Youtube! Posedlost Minecraftem se šířila jako lavina! Tvůrce Minecraftu si jen pro sebe nechal zvláštní specialitku! Jeho postavička prý jako jediná ve hře upustí jablko, když zemře. Název hry se jednou za čas schválně zobrazí špatně! Každé desetitisíce spuštění hry prý zobrazí v menu špatně název Minecraft! Tak se nelekej, když se ti objeví místo Minecraftu „Minceraft“ a udelej rychle screenshot! V Minecraftu Creeper od verze 0.26 survival test nezměnil svůj vzhled. To je přes 11 let! Už toho má tolik za sebou a v obličeji ani vráska.

Niky Rakušanová

Zdroj:

<https://ocko.tv/milujeme-minecraft-10-faktu-a-zajímavosti-o-tehle-skvele-hre>

DofE

foto: <https://www.youtube.com/>

DofE neboli Duke of Edinburgh je program pro mladé lidi od 14-24 let, kteří se zdokonalují v těchto třech oblastech - pohyb, dovednost a dobrovolnictví. Jde o zdokonalení svých schopností, nebo rozvíjení talentu. Každé z nich se pak věnuje 1 hodinu týdně. Dohromady tedy DofE zabere 3 hodiny týdně. Na závěr účastníci čeká expedice s kamarády. To celé trvá asi 6-12 měsíců a poté mohou získat bronzovou úroveň. Po ní následuje stříbrná, která se plní 6-12 měsíců a je od 15 let. úroveň a jdou na stříbrnou která

se plní od 6-12 měsíců a je od 15 let. Ta nejvyšší, zlatá, úroveň se plní 12-18 měsíců a je od 16 let. a zlatá která se plní 12-18 měsíců a je od 16 let. Po splnění všech tří úrovní účastník získává mezinárodně uznávaný certifikát, který uznávají vysoké školy, např. Cambridge nebo Harvard. Za postupy mezi úrovněmi se platí 200,- Kč a jde rozhodně o dobré investované peníze.

Ondra Příbýl

Zajímavosti ze světa zvířat

Srdce krevet je umístěno v hlavě. Šnek může spát tři roky. Otisky prstů koaly jsou od lidí tak nerozeznatelné, že občas působí zmatky na místě činu. Slimáci mají čtyři nosy. Slon je jediné zvíře, které nemůže skákat. Roh nosorožce je tvořen z jeho „vlasů“. Žábu lze zhypnotizovat přetočením na záda a jemným hlazením v oblasti žaludku. Lenochoď tráví jídlo dva dny. Téměř tři procenta ledu v antarktických ledovcích je moč tučňáků. Žirafy nemají hlasivky. Klokani nemohou prdět. Oko pštrosa je větší než jeho mozek. Asi 50 procent orangutanů má zlomeniny kostí v důsledku pravidelného padání ze stromů. Žáby nemohou zvracet. Pokud musí, vyzvrací celý žaludek. Veverky zasazují každoročně tisíce nových stromů tím, že zapomínají, kam umístily své žaludy. Želvy mohou dýchat skrz své pozadí. Krysy se smějí, když jsou lechtané.

Vepř má orgasmus 30 - 45 minut. Ústřice mohou změnit pohlaví v závislosti na tom, které je nejlepší pro páření. Japonští makakové dělají sněhové koule pro zábavu. Mořští konici se spojují na celý život a když cestují, drží si ocasy ostatních. Než se kuřata vylíhnou, mohou navzájem komunikovat se svou matkou prostřednictvím systémem zvuků. Turritopsis nutricula - Nesmrtelná medúza je jediný druh, o kterém je známo, že žije věčně. Motýli mají chuťové buňky na nohách. Veverky přijmou mládě, pokud ho najdou opuštěné. Kozy, stejně jako lidé, mají různé akcenty. Papoušci si nesoobceky navzájem pomáhají.

Niky Rakušanová

Zdroj:

<https://www.ostrov-inspirace.cz/>

Španělsko-české základy

foto: <https://www.travelmag.cz/>

Hola = Ahoj
Adios = Nashledanou
Como estás? = Jak se máš?
Estoy bien = Jsem v pořádku

Bien = Dobře
Mal = Špatně
Qué te gusta? = Co máš rád?
Porqué? = Proč?
Porque.. = Protože
Yo soy = Jsem
Viejo = Starý
Nuevo = Nový
Azul = Modrá
Rojo = Červená
Amarillo = Žlutá
Verde = Zelená

Daniela Díaz

Zero day

Zero day útok (útok nultého dne) je kybernetický útok, který využívá zranitelnosti v systému. Ta může být zneužita pomocí softwaru, části dat nebo sekvenci příkazů, které využívají programátorské chyby. Agresori využívají tuto neobjevenou chybu k infikování systémů spywarem, trojským koněm, ransomwarem, keyloggrem nebo jiným malwarem. Může dojít k odcizení dat nebo dokonce k převzetí kontroly nad cílovým zařízením. Zero day útoky mají potenciál

zasáhnout různorodé cílové skupiny, a to od běžných jednotlivců až po velké korporace či vládní organizace. Jedná se zejména o jednotlivce; firmy a korporace; vládní organizace; aktivisté a novináři; kritická infrastruktura. Jak se bránit proti Zero Day útoku? Minimalizací rizik, např. aktualizací softwaru, firewalley, bezpečné chování na internetu, školení zaměstnanců; zálohování dat. **Erika Lehnertová**
<https://www.eset.com/>

Spam

foto: <https://www.idnes.cz/>

Jde o nevyžádaná reklamní sdělení ve formě e-mailů, SMS nebo zpráv v komunikačních aplikacích, na sociálních sítích nebo diskuzních fórech, zaslané velkému počtu příjemců. Jak se SPAMU bránit?

- 1) Podezřelé emaily od podezřelých a neznámých odesílatelů mažte bez čtení
- 2) Neklikejte na odkazy v e-mailech.
- 3) Neodpovídejte na spam a u podezřelých zpráv nepoužívejte „odhlášení z mail listu“
- 4) Zbytečně neuvádějte svou plnou emailovou adresu na žádné veřejné přístupné webové stránce.

Samuel Korf

Zdroj: <https://www.eset.com/cz/spam/>

Hacker

Hacker je člověk, který využívá své počítačové znalosti a dovednosti k odhalování chyb a zranitelnosti v systémech. Motivace k hackingu a hackerským útokům je většinou finanční, výjimku tvoří tzv. hacktivismus, kdy jsou pohnutkou k hackerské činnosti občanské nebo politické ideály. Mezi nejznámější hacktivistickou skupinu se řadí skupina Anonymous. Název Anonymous zastřešuje decentralizované hnutí s členy

po celém světě, které vzniklo v roce 2003 na internetovém fóru. Zaměřuje se na kybernetické útoky proti vládám, státním institucím nebo korporátům. Logem skupiny je „Muž bez hlavy“, který představuje organizaci bez vůdce a její anonymitu. Členové vystupující na veřejnosti se odlišují nošením masek Guye Fawkesa z románu a filmu V jako Vendeta. **Filip Matuška**
Zdroj: TEXT ZKRÁCEN!

Jak na střední školu

Otázky při výběru střední školy:

Jaký z předmětů ve škole tě nejvíc baví (ČJ, M, F, CH, PŘ, AJ)? Vzpomeň si na nějakou aktivitu ve škole, která tě nejvíc bavila a nevímalsi čas? Jaký typ školních úkolů ti nejvíce vyhovuje (samostudium, společná práce s více kamarády, prezentace...)? Cítíš se lépe v davu, nebo ti nevádí být středem pozornosti (introvert vs. extrovert)? V jakém prostředí bys chtěl jednou pracovat (sám, obklopen lidmi, venku, v kanceláři...)? Máš nějakou činnost, která tě baví (psát, počítat, kreslit, tancovat, běhat, přemýšlet logicky, pracovat s počítačem, prezentovat, učit se, mluvit cizími jazyky)?

Jak se rozhodnout pro střední školu z pohledu rodiče

Rodiče dělají jednu častou chybu. Pokud je dítě dobrým studentem, rodiče mu často zakazují učňovské obory se slovy „tebe je na kuchaře / pokrývače / cukráře škoda, však se učíš dobře“. To je ale nesmysl. Dnes už dávno neplatí,

že učňovské obory jsou pro méně nadané studenty. Však se zeptejte, kolik dnes vydělávají pokrývači nebo jaké cukrářské umění jsou schopni vytvořit naši i světoví cukráři. Navíc s řemeslem snadno seženete uplatnění i v cizině, na rozdíl od spousty vysokoškolských oborů. Samozřejmě to, že dítě vystuduje na cukráře, neznamená, že bude jednou péct špičkové pain au chocolat v pařížské cukrárně. Na druhou stranu i student ekonomky může skončit jako řadový zaměstnanec bez ambicí. Proto byste neměli střední školy vybírat na základě dobrého či špatného prospěchu, ale na základě toho, co dítě baví, v čem se cítí jistý a kde se vidí v budoucnu.

Jak si vybrat střední školu?

Prostudujte si podrobně web střední školy. Podívejte se na učitelský sbor, vyučované předměty, mimoškolní aktivity, výměnné pobyty, výlety a další aktivity. Poptejte se ve vašem okolí, zda někdo na danou střední školu chodí.

foto: <https://msk.mujiivotposkole.cz/>

Vygooglete si reference o střední škole, zaměřte se jak na negativní, tak na pozitivní ohlasy. Vydejte se na den otevřených dveří ve škole. Pokud vás zajímá více, oslovte střední školu sami a domluvte si konzultaci. Zjistěte si, jak by se student do školy dopravoval (je v jiném městě, jak mu navazují spoje, bydlel by doma nebo na internátu). Zjistěte si informace

o stravování (společné snídáně, svačiny, výběry z obědů, potravinové intolerance). Prověřte, zda je střední škola soukromá či veřejná (školné, poplatky). Potvrďte si, jaké ukončení střední škola má (výuční list, maturita).

Niky Rakušanová

Zdroj: <https://www.skolapopulo.cz/>